

Marc Reijnen: 'Wees alert op gebreken. Als je dat nalaat en er komen ongelukken van, ben je daarvoor aansprakelijk.'

A man with a shaved head, wearing a red and white checkered shirt and blue jeans, stands with his arms crossed next to a white hockey goal. The goal is on a green artificial turf field. In the background, there are green bushes and trees under a blue sky with some clouds.

Herkeuring levert beeld op van resterende levensduur

Kiwa Isa Sport keurt voor KNHB bestaande hockeyvelden op veiligheid en slijtage

Bij een periodieke keuring van bestaande kunstgrashockeyvelden beoordeelt Kiwa Isa Sport meer dan alleen de veiligheid. De club krijgt ook een heldere schatting van de tijd dat het veld nog meekan.

Auteur: Bart Mullink

De staat waarin een kunstgrashockeyveld verkeert op het moment van een periodieke keuring, acht jaar of langer na aanleg, geeft een goed beeld van de slijtage die per jaar optreedt. Kiwa Isa Sport kan precies zeggen hoeveel het veld verder mag slijten voor het aan vervanging toe is, want de ondergrens is vastgelegd in normen. Maar of een veld nu bijna op is of nog jaren meekan, het is sowieso handig om te weten hoeveel tijd het nog meekan, zo verklaart Marc Reijnen, projectleider bij het keuringsinstituut. 'Bij benadering, uiteraard. Net als wat er eventueel aan moet gebeuren om er de resterende jaren prettig en veilig op te kunnen blijven spelen.' Waar het ene kunstgrasveld er na acht jaar nog goed bij ligt, kan voor een ander de noodzakelijke vervanging nabij zijn. Hierbij is de gebruiksintensiteit volgens Reijnen het meest bepalend. Want hoe meer een veld wordt gebruikt, hoe rendabeler het in principe is, maar ook hoe sneller het verslijt. De theoretische levensverwachting die bij de keuring wordt bepaald, is belangrijke informatie voor

een club. Maar het allerbelangrijkste van de keuring is volgens hem dat gebreken die nadelig zijn voor de veiligheid in beeld komen: 'Zodat die op een passende manier kunnen worden hersteld.'

Hard

Reijnen geeft als illustratie een beschrijving van een veld dat allesbehalve tiptop bleek en waar aan dus van alles diende te gebeuren. Slijtage, in combinatie met vervuiling en veroudering, had duidelijk een negatieve invloed op de sporttechnische eigenschappen. Het veld bleek te hard en de vlakheid voldeed niet aan de norm. Kritiekpunten waren ook de positie van de sproeiers, het hekwerk en de overgangen van kunstgras naar verharding. Om het veld weer aan de gestelde eisen te laten voldoen, waren maatregelen nodig. In het keuringsverslag staan alle onvolkomenheden opgesomd die moesten worden aangepakt: plooiën in de mat verwijderen, open naden herstellen met stukken nieuw kunstgras, organische vervuiling en opliggend zand verwijde-

ren, overgangen van kunstgras naar verharding herstellen en sproeiers op de juiste hoogte brengen. Verder was er nog een dieptereiniging nodig om het schokabsorberend vermogen te verbeteren. Zo zou het veld nog drie jaar meekunnen, bij gelijkblijvend gebruik en goed onderhoud.

Los

Aan een kapot hekwerk kunnen scherpe punten zitten waaraan spelers zich kunnen verwonden. Hiaten in de omheining waar de bal doorheen kan, kunnen ook gevaar opleveren. En oneffenheden in het veld, bijvoorbeeld bij overgangen naar verharding of bij sproeiers, zijn potentiële struikelblokken voor de spelers en bovendien kunnen er ballen op afketsen,

met alle gevaren van dien. 'Soms zitten er ook nog kantplanken los of liggen ze er zelfs helemaal uit.'

Oneffenheden zijn over het algemeen weg te werken, loszittende naden vast te plakken en hekwerken te repareren. Zand kan worden losgemaakt en vervuiling verwijderd. Wat niet kan, is afgesleten vezels verlengen. Er geldt een minimale laagdikte voor een kunstgrasmat en daarbij hoort een bepaalde vezellengte. 'Het verschil tussen de lengte bij aanleg en de gemeten lengte op het moment van keuren geeft informatie over de gemiddelde slijtage over de jaren. Als de verwachting is dat het gebruik en het onderhoud hetzelfde blijven, kun je de lijn doortrekken en berekenen wan-

neer het absolute minimum zal worden bereikt. Dat is het moment voor vernieuwing.'

Naast de vezellengte van de kunstgrasmat zijn de veldeigenschappen van belang, zoals vlakheid, waterdoorlatendheid en schokabsorberend vermogen. Die worden tijdens de periodieke keuring gemeten, maar Kiwa Isa Sport gebruikt nog een instrument dat helpt om een goed beeld te krijgen van de stand van zaken: een enquêteformulier waarop verenigingen ervaringen van gebruikers kunnen invullen. 'Of zij tegen bepaalde zaken aan lopen, zoals gladheid als gevolg van vervuiling of veel afgelastingen door regenval. Zoiets kan duiden op onvoldoende waterdoorlatendheid.'

Naleving

Anders dan bij nieuwe velden, waarbij ook de sportfunctionaliteit belangrijk is bij de beoordeling, is bij periodieke keuringen zoals gezegd de veiligheid van de sporters het belangrijkste aspect. Een verschil met de keuring van nieuwe velden is ook dat aan periodieke keuringen geen (her)certificering is verbonden. Het keuringsrapport bevat adviezen om velden op een goed niveau te brengen en te houden, maar op

'Hoe meer een veld wordt gebruikt, hoe rendabeler het in principe is, maar ook hoe sneller het slijt'

De meegebrachte apparatuur wordt in stelling gebracht.

Metingen op het veld

de naleving wordt in elk geval door Kiwa Isa Sport niet gecontroleerd. Reijnen: 'De boodschap is wel: wees alert op de gebreken, want als je dat nalaat en daar komen ongelukken van, ben je wel aansprakelijk.'

De gebreken die bij een herkeuring aan het licht komen, zijn altijd ontstaan tijdens het gebruik. Productiefouten zijn onwaarschijnlijk,

want elk bestaand veld is al gekeurd en gecertificeerd bij de aanleg. Deze keuring garandeert dat de kwaliteit van het veld in principe goed is.

Dat geldt ook voor onderdelen eronder, die aan het zicht onttrokken zijn, zoals de onderbouw en de fundering, zo verklaart Reijnen. 'Elk kunstgrasveld is opgebouwd uit een aantal

lagen. Als eerste een waterdoorlatende laag van zand, dan een stabiele fundering van bijvoorbeeld lava of bodemas, of eventueel een (dure) asfaltconstructie bij watervelden. Daarop wordt dan nog een e-layer of foam geïnstalleerd en uiteindelijk de kunstgrasmat. Elke keer als er één laag is geplaatst, komen we kijken. Pas als zo'n laag is goedgekeurd, mag de volgende laag erop. Er kan sprake blijken van onvoldoende dikte of oneffenheden. Of er blijkt uit de labtest dat het materiaal niet aan de eisen voldoet.'

Streng

Deze stapsgewijze manier van werken voorkomt dat eventuele gebreken toegedekt raken en daardoor niet meer zijn vast te stellen, of dat later blijkt dat het hele veld misschien zelfs moet worden afgebroken wegens gebreken in de onderlaag. 'Het is voor een aannemer zelf ook prettig als hij eventuele fouten tijdig kan herstellen', weet Reijnen. 'De gebreken die we zien, zijn zelden kwade opzet. De aanleg van kunstgrasvelden gebeurt door gespecialiseerde bedrijven. Die weten wat ze moeten doen. Ze weten ook dat er streng wordt gekeurd. Toch kan er altijd iets fout gaan in de productieketen.'

Dat een veld er na acht jaar nog bij ligt als nieuw, maakt hij vrijwel niet mee. Niettemin: versleten blijken ze dan vaak nog lang niet. Bij intensiever gebruik zal de slijtage wel sneller gaan, maar bij hockey treedt slijtage vooral op in en rond de cirkelgebieden. Velden waarop door de week alleen in de avonden wordt gehockeyd, worden overdag soms gebruikt door scholen, en dan ook voor andere sporten. 'Voetbal, slagbal, honkbal, softbal et cetera. Vaak zitten de spelers daarbij wat meer op het midden van het veld. Hockeyers ontzien het midden juist een beetje. Als je kunt zorgen dat scholen de cirkelgebieden zoveel mogelijk mijden, krijg je een meer gelijkmatige belasting. De levensduur hoeft dan niet veel minder te worden.'

'Als het gebruik hetzelfde blijft, kun je op basis van de slijtage na acht jaar berekenen hoelang het veld nog meekan'

BE SOCIAL
Scan, lees & deel!